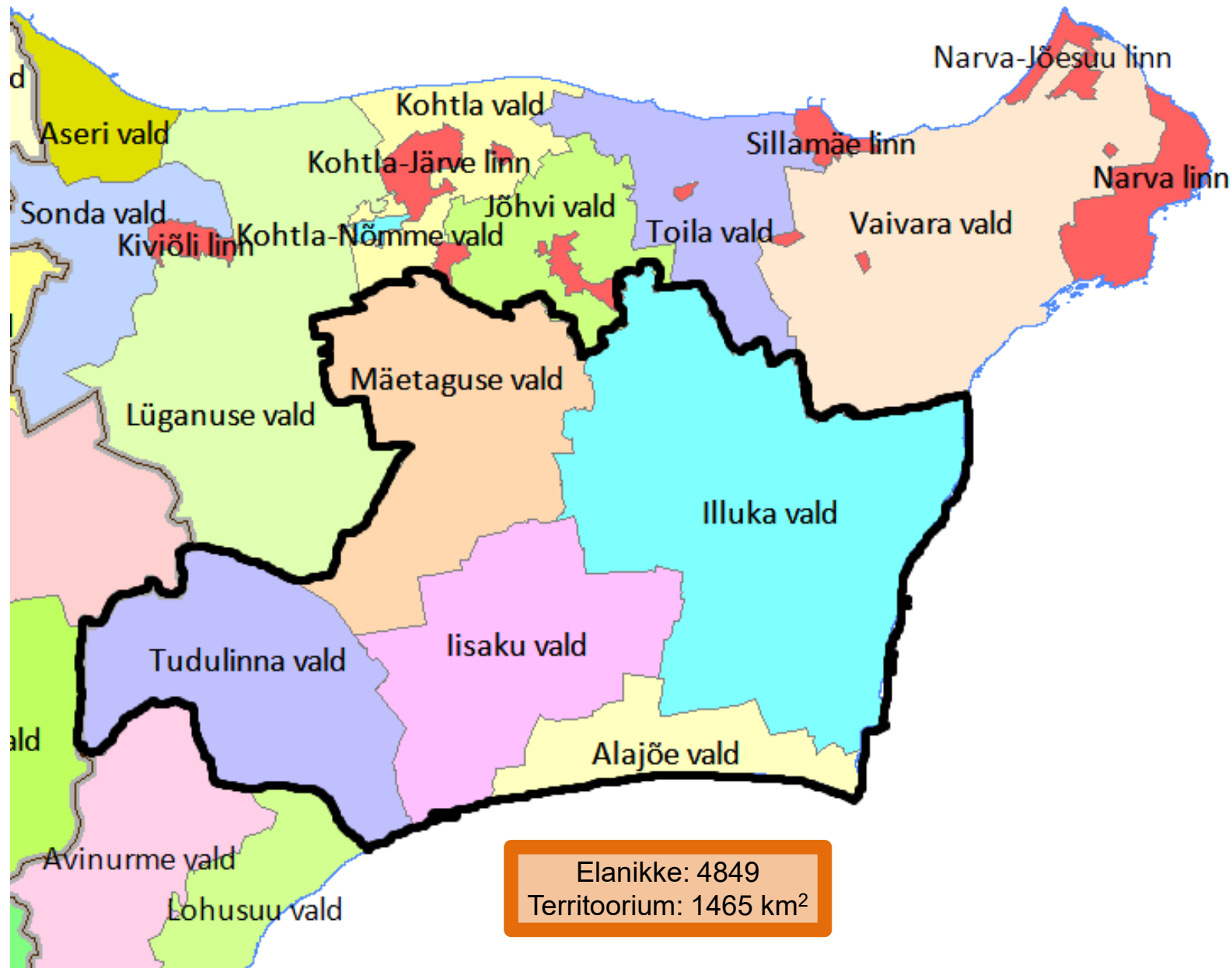

Keskkonnamõju hindamine kohalikele omavalitsustele

Tauno Võhmar
Alutaguse vallavanem

KOV ülesanded keskkonnamõju hindamisel

- Tegevuslubade taotlemisega kaasneva keskkonnamõju hindamise (KMH) protsess ning nõuded tulenevad KeHJSest.
- Planeeringu koostamise käigus läbiviidavale keskkonnamõju strateegilisele hindamisele (KSH) kohaldatakse PlanS tulenevaid menetlusnõudeid.
- Nõuded KSH aruande sisule tulenevad jällegi KeHJSest (eelhindamise kriteeriumid, nõuded eksperdile jm).
- Arendustegevuse alustamisel KMH/KSH algatamise või algatamata jätmise lõpliku otsuse peab tegema KOV – st koostada tuleb eelhinnang.
- Eelhinnangul põhineva otsuse eelnõu kohta tuleb enne otsuse tegemist küsida asjaomastelt asutustelt seisukohad.

Arendaja võib pöörduda enne tegevusloa taotluse või planeeringu algatamise taotluse esitamist otsustaja poole, et küsida otsustaja seisukohta, millist teavet peab ta KMH käigus esitama.

Algatatud KMH/KSH protsessis peab KOV juhtima menetlust ning olema ka lõplik otsustaja KMH/KSH aruande nõuetele vastavaks tunnistamise osas.

Kohalikul omavalitusel on kohustus kontrollida esitatud KMH programmi / KSH väljatöötamise kavatsust ja KMH/KSH aruande vastavust seaduse nõuetele.

Küsida tuleb asjaomaste asutuste seisukohti ja kooskõlastusi.

Kes maksab memme vaeva?

KESKONNASPETSIALISTI ARVAMUS KMH-st

- KMH eelhinnangu tegemise võimalus on paindlik ja annab KOV-le võimaluse hinnata KMH põhidokumendi koostamise vajadust – kas on mõistlik selleks ressursi ja aega kulutada. See on nagu lühivariant KMHst, läbib samuti kooskõlastused, on väiksema ajakuluga ja odavam, kuid keskendub ikka asja tuumale.
- KMH on oluline dokument, mis annab KOVile tagatise, et tegevust planeerides tegeletakse kaasneda võivate mõjude hindamise, ennetamise ja leevendamise.
- Hea, sest see suunab nii KOVi kui arendaja otsima keskkonnasäästlikumaid tehnoloogiaid. Tagab, et otsitakse parimat, mitte odavaimat lahendust.
- Leevendavate meetmetega rakendamisega kaasneb seire, mis on kohalikele oluline infoallikas. Probleemid arutatakse läbi juba enne nende teket, inimestel on võimalus kaasa rääkida.

Negatiivse poole pealt:

KMH suur aja ja rahakulu; võib anda negatiivse tulemuse, mis pidurdab arengut - investering jääb tegemata, arendaja peab leidma uue koha (teine KOV) – pole tööd, pole raha.

Positiivse külje pealt:

säilib olemasolev elukeskkond.

Kokkuvõte:

KMH on KOVi jaoks pigem positiivne dokument, mis tagab, et tegevus on läbi mõeldud ja analüüsitud.

Aitab vältida ettenägematut negatiivset mõju, mille hilisem likvideerimine või leevendamine on nii arendajale kui KOVile problemaatilisem ja kulukam (aeg ja raha).

Lihtsam on negatiivsed stsenaariumid paberil läbi mängida, kui hiljem ootamatult nende lahendamisega tegeleda.

PLANEERINGUSPETSIALISTI ARVAMUS KSHst:

- Üldplaneeringut muutva detailplaneeringu puhul on vajalik enne detailplaneeringu algatamist koostada KSH eelhinnang
(n. maa sihtotstarbe muutmine)
- Vastavalt PlanS tuleb detailplaneering algatada 30 päeva jooksul (vajadusel saab pikendada algatamise tähtaega 90 päevani)
- KOV koostab KSH eelhinnangu ja esitab KeA-le jt asjassepuutuvatele asutustele arvamuse saamiseks; seejärel otsustab vallavolikogu. **Planeeringu algatamine võib osutuda 90 päeva jooksul küsitavaks.**
- Kui KSH vajalikkus tuleneb seadusest, siis algatatakse see ilma KSH eelhinnangut koostamata, kui seadusest tulenevat kohustust pole, siis peaaegu alati jõuab eelhinnang järeldustele, et KSH-d pole vaja koostada.
- Seadusest tuleneva nõude täitmiseks kulutab KOV aega ja raha.

Arvamus: iga üldplaneeringut muutva detailplaneeringu puhul, hoolimata sellest, mis muutmise sisu on, teha KSH eelhinnangut **ei ole mõistlik**. (aga seadus nõuab)

Näide 1: elamumaa muutmine ärimaaks, tootmismaa elamumaaks

Näide 2: RMK truubi ehitus: Pootsiku metsatee, Imatu oja.
üldplaneeringu muutmise sisu - ehituskeelu vööndi vähendamine.
Truubi vahetamine metsateel võtnuks aega ehk kuu, praeguseks on asjaajamine kestnud neli kuud. RMK tellis KSH eelhinnangu, vald planeeringu.

Tegemist on truubi vahetusega!?

Kokkuvõtte:

seaduses on toodud välja need tegevused, mille puhul tuleb teha KMH hindamine ja eelhinnang - see täidab eesmärgi.

Detailplaneeringute KSH eelhinnang on kohati lihtsalt dokument dokumendi pärast.

Mida omavalitsusjuht arvab?

- paindlikkus, lihtsus ja mõistuspärasus seadustes
- lühemad kooskõlastusajad
- kes tellib „muusika“, see maksab
- Kogukond (kohalikud elanikud) teha kasusaajaks
(näited: Nordfriesland, EE õlitehase, Ojamaa kaevanduse avamine)

Täna tähelepanu eest!